

Bogár László: Kapitalizmus

2022 január 27. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A lényeg, az tabu. Olvassák el!

Van valami diszkrét bája annak, hogy bár a választási kampányban mindenr?l esik szó, ami hamis pótcselekvés és politikai pornográfia, azonban a lényegr?l abszolút nem.

Igaz, ez nem olyan nagy meglepetés, hisz az a szennyes áradat, amit általában elegánsan politikai kommunikációnak szokás nevezni, arra szolgál, hogy brutális látványtechnikájával éppen a lényegr?l terelje el a figyelmet, mert a lényeg, az tabu.

És hogy mi volna ez a lényeg? Egyetlen fogalomba s?rítve ez a lényeg nem más, mint maga a kapitalizmus. Az a „valami”, ami a nyugatias modernitás alapvet? létszervez?dési formája, és ami ugyan már sok-sok évszázaddal ezel?tt elkezdett uralkodóvá válni a Nyugat bels? tereiben, de végs? nevét csak abban a 19. században nyerte el, amelyben globálissá tágulva elkezdett megsemmisíteni minden más addig létez? társadalom- és gazdaságszervez?dési rendszert.

Az iskolában azt tanultuk, hogy a rabszolgatartó ókor, a földtulajdonon nyugvó (feudális) középkor és a kapitalizmuson alapuló újkor szép „szerves fejl?déssel” épült egymásra, valami „végs? történelmi célt” követve, mert ennek így kellett lennie. A 19. századi el?készítés után a 20. században létezett egy magát szocializmusnak nevez? kegyetlen politikai kapitalizmus, amelyet a perifériák számára azért konstruáltak a világ „nem létez?” urai, hogy segítségével a hagyományos, szakrális paraszti társadalom felszámolása sokkal gyorsabban menjen végbe, mint ahogyan az a „centrumban” történt.

Európa keleti felén és ezen kívül Ázsia néhány országában legalább százmillió ember halt iszonyú halált e brutális emberkísérlet során, de a világ „nem létez?” urai számára mindez mégis fényes gy?zelem volt, hisz pont azt érték el, amit annyira kívántak, a szocializmus el?emésztette leend? zsákmányukat, Európa keleti perifériáját. És miután ezt így szépen véghez vitték, „kihúzom, leeresztem, elteszem”, el is tüntették annak rendje és módja szerint ezt az onnantól már hasznavehetetlen „célszerszámot”, amit azóta inkább mumusként emlegetnek, ha valaki a legcsekélyebb mértékben is kritizálni próbálná a globális kapitalizmus létszervez?dési módját, amely mint tudjuk, minden létez? világok legjobbika.

És aki kritizálni merné, azt azzal lehet meggyanúsítani, hogy a szocializmust akarja visszahozni, holott a világkapitalizmus urai cinikus kegyetlenséggel éppen maguk hozták létre ezt a szocializmus nev? fegyvert saját céljaik elérésére, és miután ez sikerült, eldobták, és emlékéb?l a fenti „védöltözetet” hozták létre maguknak. Lássuk be, ügyes! Ez a „szocializmus” azt hirdette, hogy – „tovább is van, mondjam még?” –, szóval, hogy a fenti együgy? mese, amit ma is „történelemként” tanítanak az iskolában úgy folytatódik, hogy a legeslegújabb korban a kapitalizmust felváltja a kommunizmus, ahonnan aztán már végképp nincs tovább, hisz az maga a földi mennyország.

De lévén, hogy a világ „nem létez?” urai ezt a célszerszámukat gyorsan ki is vonták a forgalomból, így ez az ócska és arcpirító „teleológia” visszacsúszott oda, hogy a kommunizmus érdekl?dés hiányában elmarad, és innent?l a globális kapitalizmus az emberi társadalmak „fejl?désének” legfels? foka, és ez így is marad örök id?kig. Mert hogy az lett mondva még az iskolában (meg hát van mondva ma is), hogy ezek a rabszolga-, jobbágy-, proletár-átalakulások „szerves fejl?déssel” jöttek ám létre, és ezért természetes a létük.

Vicces módon Magyarországon kívül sokkal intenzívebben van jelen az egyetemi oktatásban Polányi Károly, igaz, eredetileg nem magyarul íródott könyve, A nagy átalakítás (The Great Transformation), amelyben a szerz? hatalmas ív? elemzéssel egyértelm?en bizonyítja, hogy a kapitalizmus semmiféleképpen soha és sehol nem jöhetett létre „szerves fejl?déssel”, vagyis természetes úton.

Létrejöttéhez ugyanis olyan tartósan gyakorolt, kegyetlen, állami elnyomó apparátusra és olyan jogrend üzemeltetésére van szükség, amely minden létez? módon segíti a t?ketulajdonosok t?kefelhalmozását, és keményen letöri a munkaer?-tulajdonosok minden olyan törekvését, ami veszélyeztetné a t?kefelhalmozást, mint abszolút célfüggvényt. Ezért lett a rendszer neve kapitalizmus, ami a kivételesen gyors t?kefelhalmozásra utal. Ebben a szervez?dési módban az „optimum” a napi 24 órás munkaid? nulla bérért konstrukció volna, ami „sajnos” képtelenség, de azokban az évszázadokban a napi munkaid? alig volt kevesebb 24 óránál, és az ezért kapott bér alig volt több nullánál.

És ezzel vissza is érkeztünk a kiindulóponthoz, hogy a rendszerváltozás 33 éve fennálló struktúrája azért kerülte (és kerüli ma is) a kapitalizmus szó használatát a politikai kommunikációban, mert pontosan tudja, hogy a magyar munkaer?-tulajdonosok többsége számára a rendszerváltozás „új kapitalizmusa” nem igazán adott esélyt helyzetük jobbra fordulására. Aminek legf?bb oka az, hogy az ilyen perifériás kapitalizmusok a globális kapitalizmus hatalomgazdasági táplálékláncának logikája alapján csak a fels? húsz százalék integrálására hajlandóak.

És mivel ez a legf?bb tabu, így az uralmi rendszer különböz? politikai csoportjai vetélkedésük során kénytelenek a rivális csoportok b?neként beállítani ezt a kezelhetetlen állapotot. A mostani választás azért lesz kritikus elágazási pont a 33 éves rendszer történetében, mert 2010 óta az ennek a megoldhatatlan helyzetnek a megoldására mégis kísérletet tenni próbáló, és ezért óriási globális konfliktusokat vállaló uralmi csoport egyetlen esélye a legújabb magyar kapitalizmus valóságos természetének a nyilvánossá tétele lehet.

Bogár László

(A szerz? közgazdász)

www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló